

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

POET AL POPORULUI

Zilele acestea din miez de iunie rămin legate de omagierea memoriei lui Mihai Eminescu. Prin frecvența și amploarea lor, manifestările prilejuate de centenarul marelui nostru poet național au avut o rezonanță aparte, au cuprins instituții culturale-artistice și factori educativi din întreaga țară. Ele au culminat cu Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu adresat cu prilejul Simpozionului omagial „Mihai Eminescu”. Aceste manifestări au în expresia lor directă tot ceea ce simte mai frumos și mai bun un întreg popor care cinstește, în libertate și demnitate, pe cel ce i-a intruchipat geniul și a făcut din scrierile sale o dovadă nemuritoare a înălțării de neam și de țară, dând o înaltă și desăvârșită strălucire ideii de creație, spiritului larg, vizionar, sentimentelor adânci și profunde, patosului creator. În cuprinderea operei eminesciene stă storia dramatică și glorioasă a patriei după cum la loc de cinste și ca un exemplu demn de urmat stă lecția de patriotism, măreție și sinceră lecție de patriotism care a izvorât din meditația revelatoare asupra destinului poporului român, pentru ca în acest fel istoria, lupta, munca și viața poporului să însemne o asumare totală, din rădăcini, a istoriei ca și un simbol de o extraordinară forță a angajării prin cultură, prin literatură și artă, pentru înfrățirea idealurilor și aspirațiilor naționale.

Rind pe rind, de mai bine de o sută de ani, generații întregi li rostesc versurile și opera poetului rămân mereu un univers deschis și strălucitor. Mîntea și sufletul contemporanilor trec prin acest univers al creației eminesciene ca printr-un foc purificator. Lăcrășii și sîcîră-nă ar prin starea eminesciană a creației o boltă vastă spre care se aspiră necontenit. Este aceasta însăși legea geniului care, la rîndul lui, a însemnat cuprinderea ființei patriei, nașterea și intruchiparea ei eternă.

**ȘI-Ŋ PLANU-ETERNITĂȚII ROMÂNII-S UN POPOR
CUM E UN SOARE NUMAI PRIN MĂRILE DE NOR,
CUM E-UN PRINCIPIU NUMAI ÎN FIRELE ADINCI
CUM SUNT ÎN FUNDUL MĂREI TARI CREȘTETE DE STINCI**

M. Eminescu

mostenirea operei marelui poet național, relevarea și ca o conștință a geniului creator al poporului.

Luceafărul

POET AL PATRIEI ȘI AL DESTINULUI ROMĂNESCU

În pagina 3-a

EMINESCU ȘI ISTORIA

Ca om al cuvîntului, Eminescu va lucra cu cele două capacități fundamentale ale ființei: aducerea aminte și speranța, trecutul și viitorul. Dar dacă speranța este virtual Logos intrupat, trecutul este deja faptă precisă, poartă nume în amănunt și de aici începe uriasa lucrare a poetului, cea de aducere aminte mnemotică, de a arăta, de a ține trează viața numelor în ființa unui popor.

Putem așeza în fruntea operei eminesciene celebra, de peste trei mii de ani, formulare, dar și mai veche: lată numele ce vor fi cu tine care vin cu tine oriunde te duci taia la omotată, numele acestora sunt ale celor ce nu mai sunt de față, dar care fac parte ființial din această seminție, din această comunitate, din acest neam. Cei

Ioan Alexandru

Continuare în pag. a 3-a

CONTINENT RECUPERAT

Opera lui Eminescu seamănă cu un continent scufundat, din care răzbat la suprafața apei doar cîteva virfuri izolate de fragmente vorbeau fiecare în parte despre un întreg misterios. A-l smulge tăcerii adîncurilor a fost țelul acestor inițiatii. Visul lor a fost de a aduce la suprafață deodată toată această comoră îngropată, pentru ca în întregul ei să vorbească de la sine. Ca o corabie nau-

M. Ungheanu

Continuare în pag. a 6-a

Peste-un mileniu

**Peste-un mileniu iar, cînd va fi vară
Și fi-vor limpezite prea multe tăceri
Păstrați-l, vă implor, pe Eminescu
Într-o cetate dintre mări și peri
Ori în lumina dintre două riuri
Ce nu curg împreună nicăieri
Să nu se uite și să nu se piardă
Vreun sunet din risplitorul grai
Care îmbracă-n aur cerul nostru
Și munții și pădurile din rai
Păstrați-l voi, așa cum se păstrează
Un cerb între stejari la vreme rea
Cum grîul se-ngroapă în subpămînturi
Cînd clopotul primejdiei sună
Și în copiii nenascuți s-ascundeți
Puterea tainică a vocii sale
Izvorul dulce-al primelor silabe
Să îl boteze, să le fie cale
Atunci vom fi din nou în casa noastră
Și poate vom uita cuvîntul dor
Sau îl vom spune altfel — Eminescu
Cu viața și cu moartea-nvingător
Dar țineți minte-atunci peste-un mileniu
Cînd fi-vor limpezite prea multe tăceri
Păstrați-l, vă implor, pe Eminescu
Într-o cetate dintre mări și peri
Sau în lumina dintre două riuri
Ce nu curg împreună nicăieri.**

Nicolae Dan Frunteletă

**Încă o reconstituire
de Petru Creția
MUȘATIN
de M. Eminescu**
(În paginile 4-5)

LA IPOTEȘTI

Oricît de greu ar năvăli Timpul peste mine, nu voi uita niciodată ziua de joi, 8 iunie 1988, cînd am atîns cu toată ființa leagănul copilăriei universului românesc, pe care de-altece ori îl clătinam doar cu gîndul, amăgindu-mi inima cu melancolie, amonitî nepereche, idee de zbor, vis de nemurire. Pentru că numai la Ipotești se decantează pe sine Timpul viu. Ziua leșea încet din grîne verzi și ude, pascută de un miel negru, lîns și înveselească o masă de han din drumurile Moldovei. În septembrie, sîrșită de rîndurile fulgerînd în spicul ierbei, improprietă de două căprioare de chihlimbar adormite într-un pilc de maci roșii, turnată-n bronz de cerbul lepădat legendelor, care ne-a tăiat drumul mașinii și-a pierdut, în ropot roib, (singurătatea și harul izbînzii prin simbol ferice) pe sub ramuri de stejar. Un clopot s-a spart în mine, luminîndu-mi cu zvon îndelung răsărit sentimentul că pe cer, într-o poartă de nor, se va arăta și luna cu un genunchi de fată muscată de căteful pămîntului. Și cînd, în lătura stîngă, pe umăr de mal, s-a ivit casa Eminoviciilor și alături bisericuța stînsă-n durere și pe dinăuntru cu stete de zăpadă, însumînd măsura unei chilii de taină, și adunată-n surisul peretilor albi, în norocul vechi al sîndriei fulgure de cenușă a mai bine de o sută de ani (fiptă de ea, voi-vodală, ctitoria lui Nicolae Iorga, ca un „stilp de căldură”) în planul minții mele, înzdrăvenindu-se desnădejdit-mi urzii, m-am trezit bătut pe ivoare de aur și am auzit glasul Henrietei strîgîndu-și fratele „Mihai!” și toate casele românești, auzindu-l odată cu mine, se gîteau cu cîngătoarea de lemn și de brîne albastre ale casei din Ipotești, „apele, peste toi, își adunau cîntecele din sesuri de nori și-n fiecare ogrădă își susura frunza și-și răspîndeau mireasma doi salcîmi și doi tei mari ori ai copilăriei Poetului. Urcînd patru trepte, am pătruns în odăile din răsăritul timpelui noastre, unde se prefăce în uitare patina de orice fel, iar din noianul Timpului, atîngînd floarea lui April din singele nostru, se înalță, în blînda baterie de vînt numai

Privelstile scripitoare
Ce-n repezi siruri se distern
Repaosă nestrămutate
În raza gîndului etern...

Și mai înainte de a-mi umple ochii de tran-
Fănuș Neagu

Continuare în pag. a 6-a

MESAJUL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu prilejul Simpozionului omagial „Mihai Eminescu”

In numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România, precum și al meu personal, aducem un fierbinte omagiu marelui poet Mihai Eminescu, care, prin nemuritoarea sa operă, a cințat poporul român, trecutul, prezentul și viitorul său, înscriindu-se pentru todeauna în conștiința întregii noastre națiuni și în patrimoniul culturii universale ca exponent al unor luminoase idealuri și năzuințe de dreptate socială și națională, de afirmare liberă, demnă și independentă a României.

Simpozionul omagial, prin care omenii de știință și cultură cințesc memoria poetului național Mihai Eminescu, constituie un puternic imbold pentru țara noastră de literatură și artă din țara noastră de a pune întreaga lor creație — urmînd strălucitul exemplu al marelui lor incantat — în slujba poporului, a dezvoltării cuceririlor sale revoluționare, a făturii socialismului și comunismului, a ridicării României pe trepte tot mai înalte de civilizație și progres.

Poet al poporului său, Mihai Eminescu a lăsat posterității imaginea unui artist legat trup și suflet de pămîntul țării sale, de aspirațiile spre mai bine ale maselor populare, receptiv la problemele majore ale epocii în care a trăit, ale luptei pentru apărarea și afirmarea ființei naționale — care au constituit în Mesajul secretarului general al partidului — Mihai Eminescu a lăsat posterității imaginea unui artist legat trup și suflet de pămîntul țării sale, de aspirațiile spre mai bine ale maselor populare, receptiv la problemele majore ale epocii în care a trăit, ale luptei pentru apărarea și afirmarea ființei naționale — care au constituit în permanentă izvorul vieții culturale și artistice.

Nimeni mai mult decît Mihai Eminescu n-a dat expresie și n-a contribuit într-o asemenea măsură la afirmarea și punerea în valoare a frumuseții limbii române, a spiritului de înțelegere al unei dezvoltări lumii. Cit de minunat sună și astăzi genialele versuri din poezia „La steaua”: „La steaua care-a răsărit / E-o cale-ait de lungă, / Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă”.

În opera lui Eminescu și-au găsit o nemuritoare oglindire paginile cele mai glorioase ale istoriei naționale, profundul patriotism al poporului român, gata să-și apere cu orice sacrificiu viața demnă și libertatea. Cit de minunat răsună cuvintele pline de demnitate prin care Mircea cel Mare afirma — în „Scrisoarea a III-a” — hotărîrea poporului român de a-și apăra libertatea și independența!

„Eu? Imi opăr sîrăcia și nevoile și neamul / Și de-aceia, tot ce mișcă-n țara asta, riul, ramul, / Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este!”

Prețuind toate papărele și valorile create de ele, Eminescu i-a urit pe cei care s-au rupt de popor și s-au pus în slujba străinilor. Neîndurătoare, dar profund îndreptățite, izvorite din cel mai curat patriotism, răsună versurile sale din „Doina”: „Cine-a îndrăgît străinii / Minca-l-ar inima ciinii, / Minca-l-ar casa pustia, / Și neamul nemernicia!”.

Opera lui Eminescu a dat expresie marilor lupte sociale, încrederi în rolul proletariatului, al muncitorilor, pe care a chemat-o — prin versurile sale devenite legendare, din poezia „Împărț și proletar” — la luptă unită împotriva vechii orîndiri: „Zdrăbiți orînduirea cea crudă și nedreaptă, / Ce lumea o împarte în mizeri și bogăți! / Atunci cînd după moarte răsplăt nu v-asteptați, / Făceți ca-n astă lume să aiă parte dreaptă, / Egală fiecare, și să trăim ca frați!”.

Cit de profund legată de creația lui Eminescu, de prezentul și viitorul țării noastre, cit de luminoasă și înălțătoare se arăta dragostea lui pentru pămîntul patriei! „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie, / Țara mea de glorie, țara mea de dor? / Brațele nervoase, arma de țorie, / La trecut-ți mare, mare viitor... Dulce Românie, asta ție-o doresc!”.

Această fierbinte urare a lui Eminescu și-a găsit astăzi deplina împlinire în patria noastră socialistă, liberă și independentă, în care poporul — zdrobind orînduirea cea crudă și nedreaptă, lichidînd pentru todeauna exploatarea și aspirarea — își făurește, în strînsă unitate, sub conducerea partidului nostru, propriul său viitor, socialist și comunist.

Constituie o mare mîndrie pentru poporul român faptul că în anii ce au trecut de la eliberarea țării, și îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului — care a inaugurat o perioadă de profunde transformări revoluționare în toate domeniile —, România a obținut strălucite realizări în făturarea societății socialiste, în creșterea potențialului economic și a avuției naționale, în înflorirea științei, artei și culturii, în ridicarea generală a nivelului de trai, material și spiritual, al tuturor omenilor muncii.

Toate aceste istorice realizări ilustrează cu putere justetea politicii partidului nostru comunist, forța și superioaritatea orînduirii socialiste, pe care o edificăm cu succes în România, minunata capacitate a poporului român de a asigura — sub conducerea partidului — progresul și înflorirea continuă a patriei noastre socialiste.

Omagînd astăzi opera luminoasă a lui Mihai Eminescu — ca de altfel a tuturor marilor creatori din toate domeniile — avem datoria să dezvoltăm și să îmbogățim permanent, cu noi și noi creații, minunatul patrimoniu național — tezaur de gîndire incantată, revoluționară, care, prin conținutul de idei și mesajul profund umanist și patriotic, reprezintă o contribuție de seamă la mobilizarea întregului popor în edificarea noii orîndiri, la formarea și educarea omului nou, înaintat, constructor conștient și devotat al socialismului și comunismului în România.

Apreciînd munca și realizările creatorilor de artă și cultură contemporani, partidul, societatea noastră le adrează acestora chemarea de a realiza noi opere literar-artistice, de toate genurile, care să reflecte pe larg marile înfrățiri ale poporului român, strălucitele fapte ale constructorilor socialismului care, într-o perioadă istorică scurtă, au ridicat patria noastră la un nivel înalt de civilizație și cultură, transformînd năzuințele și visurile incantătoare despre un viitor liber și fericit într-o realitate concretă a României de azi.

Așa cum a făcut însuși Eminescu, numai trăind împreună cu poporul, realizînd creații legate de viața poporului, participînd activ la făturarea prezentului și viitorului patriei noastre, creatorii de literatură și artă de azi pot realiza opere de înaltă valoare, își pot îndeplini nobila misiune ce le revine în amplul și complexul proces al dezvoltării revoluționare a societății noastre, în care tot ce se realizează este destinat înălțării patriei, creșterii bunăstării și fericirii omului, a întregii națiuni, întăririi independenței și suveranității României.

Cinstînd memoria lui Mihai Eminescu, să facem totul pentru a asigura înfrățirea neabătută a programului partidului de construcție socialistă, pentru înflorirea continuă a artei și culturii românești, pentru sporirea forței sale educative, a mesajului său profund umanist, revoluționar, să creăm și să dăm poporului nostru noi și valoroase opere care să alinașcă progresul și înălțarea patriei, ridicării conștiinței socialiste, dezvoltării înaltelor trăsături ale omului nou, înaintat, făuritor conștient al celei mai drepte și umane societăți, al visului de aur al omenirii — comunismului!

NICOLAE CEAUȘESCU

TELEGRAMA ADRESATĂ TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, de participanții la Simpozionul omagial dedicat centenarului „Mihai Eminescu”

Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Participanții la Simpozionul omagial dedicat centenarului Mihai Eminescu vă aduc, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu — marele, erou între eroii neamului românesc, ilustrul conducător de partid și de țară, strălucitul personalitate a lumii contemporane, înfățărat luptător pentru libertatea, independența și prosperitatea națiunii române — un cald și vibrant omagiu, expresia sentimentelor de aleasă stimă, nețărmurită dragoste și fierbinte recunoștință pe care scriitorii, omenii de știință, cultura și artă, asemenea întregului nostru popor, le nutresc față de exemplara și prodigioasa dumnezeoasă activitate consacrată înfloririi patriei, formării omului nou, constructor conștient și devotat al societății socialiste și comuniste în România.

Exprimăm, totodată, cu adine respect, sentimentele noastre de aleasă considerație și deosebită prețuire tovarășei Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, eminentă om politic și savant de largă recunoștere internațională, careia îi adresăm, și cu acest prilej, întreaga noastră grațitudine pentru îndrumarea și sprijinul permanent acordate literaturii și artei, activității din domeniul științei, culturii, educației și învățămîntului.

Participanții la simpozion au primit, cu profund sentimente de respect și satisfacție, căldurosul mesaj adresat de dumnezeoasă, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, prin care se exprimă un fierbinte omagiu și cea mai înaltă cinstire adusă marelui nostru poet, ce a ogîndit în opera sa, ca nimeni altul, trecutul, prezentul și viitorul țării, alesele însușiri ale poporului român, aspirațiile sale de dreptate, libertate și înălțare a României, apere de autentică simțire patriotică ce ilustrează dragostea și prețuirea pe care noi toți o purtăm Luceafărului poeziei românești.

Evocînd valoarea fără egal a creației eminesciene, în cadrul lucrărilor simpozionului au fost subliniate cu pregnanță grija permanentă și înaltă considerație manifestate de conducerea

Continuare în pag. a 3-a

PARTICIPANȚII LA SIMPOZIONUL OMAGIAL DEDICAT CENTENARULUI MIHAI EMINESCU

MEMORIALUL REZOLUTIUNII

SIMPOZION OMAGIAL

La Ateneul Român s-au desfășurat, marți, lucrările în plen ale Simpozionului omagial consacrat centenarului Mihai Eminescu, în organizarea Consiliului Culturii și Educației Socialiste și a Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România.

În mijloc de luni, în antonimul florilor de tei, oameni de cele mai diferite vârste și profesii, din Capitală și din întreaga țară, și-au dat întâlnire sub cupola impozantului edificiu strălucit de statua poetului nostru național pentru a omagia creația și viața lui Mihai Eminescu, la un veac de la trecerea sa în eternitate.

La manifestare au participat tovarășii Emil Bobu, Constantin Olteanu, Dumitru Popescu, Suzana Gădeu, Ioan Toma, Ion Ursu.

Au luat parte reprezentanți de frunte ai vieții culturale și științifice din țara noastră, precum și oaspeți de peste hotare, cunoscuți ai operei eminesciene.

Întreaga desfășurare a simpozionului omagial, care încununează bogata suită de manifestări organizate la orase și sate cu prilejul acestui centenar, s-a aflat sub semnul de emoție și noblețe al ideilor și aprecierilor cuprinse în Mesajul adresat participanților de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Mesajul a fost prezentat de tovarășii Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., și Mesajul conducătorului partidului și statului — vibranta cinstire și prețuire a marelui nostru poet, a creației sale nemuritoare, inspirată de viața și idealurile poporului din mijlocul căruia s-a ridicat — a fost primit cu profundă satisfacție și grațitudine de către participanți. Aprecierile formulate la adresa nobililor misiuni educative a literaturii și artei, calde îndemnări adresate creatorilor de a-și pune talentul și puterea de muncă în slujba aspirațiilor legitime ale omenirii de pace și progres pe planeta noastră, a nobililor idei umaniste de modelare a conștiințelor, constituie pentru toți oamenii de artă și cultură un motivator, progres de acțiune în apărarea și dezvoltarea operelor valoroase, care să vorbească posterității despre mărețele împliniri ale prezentului socialist.

Aceste gânduri și sentimente, pregnant puse în evidență de-a lungul desfășurării simpozionului național, s-au regăsit în telegrama pe care participanții la manifestarea de la Ateneul Român au adresat-o, la încheierea lucrărilor, într-o atmosferă entuziastă, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

În numele celor prezenți la simpozion, telegrama a fost citită de tovarășii Radu Voinea, președinte al Academiei Republicii Socialiste România.

În cuvântul său, tovarășii Suzana Gădeu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a spus:

Veacul care a trecut de la moartea lui Eminescu a însemnat veacul nemuririi sale. Opera sa, tipărită în ediții științifice și de largă popularizare, studiată în numeroase țări, tradusă în zeci și zeci de limbi, a cunoscut, aici, la noi, și pe toate continentele, o impresionantă răspândire.

Ne vor rămâne adinec înțipărite în minte și vor constitui pentru noi tot un semn de referință cuvintele emoționante prin care tovarășul Nicolae Ceaușescu omagiază personalitatea lui Eminescu în Mesajul transmis astăzi participanților la Simpozionul omagial, pentru care dăm glas mulțumirilor noastre profunde.

Gîndul nostru se întoarce și astăzi către partidul comunist, prin a cărui înțelepciune politică și producție culturală în întregul tezură culturală națională, gîndul nostru de adînc respect și înaltă grațitudine se îndreaptă spre tovarășul Nicolae Ceaușescu, spre tovarășii Elena Ceaușescu, de numele cărora este nemuritor legată încrederea noastră a științei și culturii românești.

Îl sărbătorim astăzi pe Mihai Eminescu, cu sentimentul certitudinii că opera sa este o sărbătoare a sufletului românesc. Îl sărbătorim cu mîndrie și cu un adevărat călduros interes pentru că prin creația sa a deschis o nouă eră de înălțare a științei și culturii românești.

Îl sărbătorim astăzi pe Mihai Eminescu, cu sentimentul certitudinii că opera sa este o sărbătoare a sufletului românesc. Îl sărbătorim cu mîndrie și cu un adevărat călduros interes pentru că prin creația sa a deschis o nouă eră de înălțare a științei și culturii românești.

În comunicarea „Mihai Eminescu, contemporanul nostru”, prezentată de Dumitru Radu Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor, se arată că simțim profund emoționat de faptul că secretarul general al partidului, președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a adresat participanților la Simpozionul omagial un mesaj, ce pune încă o dată în lumină înaltă sa prețuire față de genialul poet Mihai Eminescu, chintesență a spiritualității românești, artist adînc implicat în viața poporului, cititor al limbii, literaturii și culturii românești.

La un secol de la trecerea sa în eternitate, Eminescu ne apare ca un puternic și generos arbore al cunoașterii. Un simbol de cultură, un reper fundamental pentru edificarea programatică a construcției noastre spirituale. Cu Eminescu, literatura română realizează recordul major la literatura lumii, dar, totodată, impune lumii un scriitor avid de cultură, neobosit în a cunoaște, creionând și trăind un adevărat program. Eminescu este omul depășit al culturii românești, etalon nu numai pentru literatură. Din exemplaritatea efortului său dedicat cunoașterii — de la viața cotidiană până-n ascendențele istorice ale etosului popular, pînă la cercetarea profundă a lingvisticii, a științelor exacte, artelor plastice — se constituie un model de creație valabil pentru întreaga evoluție spirituală a României din secolul care a trecut.

Pentru cultura românească, Eminescu înseamnă un secol căruia i-am putea spune: Secolul Eminescu. Opera și Poetul exercită un adevărat efect magnetic asupra literaturii, dar și cu înălțarea puterii și beneficii în toate compartimentele vieții sociale. Reînnoirea României, renasterea națională de după eliberare, mari propulsiile ale revoluției au în substanța lor nucleul de foc din dorul de mai bine eminescian. Vasta exegeză consacrată lui Eminescu a reunit, ca sub cupola aceluiași Academii, erudiția și aspirațiile culturii românești. O titanică muncă de studiu a operii eminesciene, desfășurată în spațiul ultimilor zeci de ani, constituie în marea editură „Eminescu” în mii de alte lucrări, se înscrie ca participare a generațiilor de astăzi la eterna omagiere și cunoaștere a poetului nostru național. S-a realizat și continuă să se edifice o adevărată „Cultură Eminescu”.

Ca semn al înaltei cinstiri aduse celui mai mare poet al românilor, dați-mi voie să rechem cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, „Aducem omagiu lui Eminescu, creatorul poetului nostru național, Mihai Eminescu, aceluia care odăta cu opera sa literară a făcut să apară pe bolta culturii românești un astru care va străluci în veacii de revărsind lumină și căldură în sufletele oamenilor, al poporului nostru”.

O sută de ani de nemurire se împlinește în această lună de cînd Mihai Eminescu face parte integrantă din

care se spune: Poet național în sensul cel mai profund și mai complex al cuvîntului, adevăr confirmat de toate exegezile critice din țară și din strălucite. Eminescu intruchipează în tulburătoare lui personalitate și în inegalabilă sa operă întreaga lume românească — o lume bogată în gânduri și simțiri, originară în coordonatele ei geografice, istorice, spirituale și culturale, din credințe, elemente distincte ce compun un admirabil portret etnopsihologic al românului.

Apartinînd organic ființei noastre naționale, Eminescu a vibrat la toate durerile frîntărilor poporului român și a exprimat întregul univers de gânduri și simțiri. El a ridicat limba poetică românească pe culmi nebănuite, imprimîndu-i umiltătoarea lui personalitate. În fiecare articulare a ei, Prin limbi lui Eminescu arslăna la generații lumii, în devenirea istorică a umanității și la toate momentele de răscruce din istoria noastră națională.

De la el încoace rostim cuvintele limbii române cu sporul de expresivitate revelată de marele poet. De asemenea, pentru noi, românii, natura patriei noastră în ca și parte din sufletul lui Eminescu.

Sub pana poetului nostru național, o țară și un popor au devenit un cîntec fără de moarte.

Așa cum se subliniază în Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii, Poet al poporului său, Mihai Eminescu a lăsat posterității imaginea unui artist legat trup și suflet de pămîntul țării sale de aspirații spre mai bine și ale marilor popoare recunoscătoare problemelor majore ale epocii în care a trăit, ale luptei pentru apărarea și afirmarea ființei naționale — care au constituit în permanență izvorul vesnic vieii al mînzărităii sale creative.

Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

Lucian Blaga, nu-l merge pe urme aproape nimenei. Poet național prin toate dimensiunile, autorul „Luceafărului” e în același timp creator de valoare universară, solicitat de marile teme care au interesat totdeauna. Vizionarul inspirat, liricul neegalat, căutătorul spațiilor deschise și al dragostei, evocatorul miturilor și al istoriei, a fost vocea reprezentativă a timpului său, prestigios prin capacitatea de a fi profund și accesibil, prin unitatea rostirii, prin arta de a preface ideile în vizuine. Reflecție, tensiune lirică și forme își conjugă disponibilitățile pentru a imprimă cuvîntului forța sentimentelor antice. De dincolo de viața lui Eminescu profet ne reamintesc patetic realitatea lui a fi, datorită de a ne manifesta ca popor cu fizionomie proprie între poezia lumii: „Iar noi locuim ne înținem, / Cum am fost, așa rămînem!”.

În comunicarea „Eminescu — fond național și formă universală”, prezentată de prof. univ. Eugen Teodorescu, de la Universitatea din Timișoara, este relevat faptul că, o dată cu marea noastră poezie, lirică și epică, s-a deschis și o cale de gândire și simțiri. El a ridicat limba poetică românească pe culmi nebănuite, imprimîndu-i umiltătoarea lui personalitate. În fiecare articulare a ei, Prin limbi lui Eminescu arslăna la generații lumii, în devenirea istorică a umanității și la toate momentele de răscruce din istoria noastră națională.

De la el încoace rostim cuvintele limbii române cu sporul de expresivitate revelată de marele poet. De asemenea, pentru noi, românii, natura patriei noastre în ca și parte din sufletul lui Eminescu.

Sub pana poetului nostru național, o țară și un popor au devenit un cîntec fără de moarte.

Așa cum se subliniază în Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii, Poet al poporului său, Mihai Eminescu a lăsat posterității imaginea unui artist legat trup și suflet de pămîntul țării sale de aspirații spre mai bine și ale marilor popoare recunoscătoare problemelor majore ale epocii în care a trăit, ale luptei pentru apărarea și afirmarea ființei naționale — care au constituit în permanență izvorul vesnic vieii al mînzărităii sale creative.

Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

„Opera lui Eminescu, de la ediția lui Măiorescu din 1883, a rămas o permanentă în chipul vieții noastre culturale în afară de cele trei ediții succesive marcescences care mai sînt pînă la Eberhard și în circulația de azi, mai sau mai puțin reînnoite. După istoricul Congres al

Depunerea unei coroane de flori din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu cu prilejul centenarului Mihai Eminescu

Cu prilejul centenarului Mihai Eminescu, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, joi, 15 iunie, a fost depusă o coroană de flori la mormîntul poetului de la cimitirul Belu din Capitală.

Coroana a fost depusă de tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Opera, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei.

Au mai fost depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului, Republicii Socialiste România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, Academiei Republicii Socialiste România, Uniunii Scriitorilor, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Artiștilor Plastici și Asociației Oamenilor de Artă din Institutul Teatral și Muzical.

Au depus, de asemenea, flori invitate de peste hotare care participă la manifestările prilejuate de centenarul Mihai Eminescu.

La mormîntul marelui nostru poet național se aflau numeroși oameni de artă și cultură, cetățeni ai Capitalei.

Coroana a fost depusă de tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Opera, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei.

Au mai fost depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului, Republicii Socialiste România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, Academiei Republicii Socialiste România, Uniunii Scriitorilor, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Artiștilor Plastici și Asociației Oamenilor de Artă din Institutul Teatral și Muzical.

Au depus, de asemenea, flori invitate de peste hotare care participă la manifestările prilejuate de centenarul Mihai Eminescu.

La mormîntul marelui nostru poet național se aflau numeroși oameni de artă și cultură, cetățeni ai Capitalei.

Coroana a fost depusă de tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Opera, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei.

Au mai fost depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului, Republicii Socialiste România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, Academiei Republicii Socialiste România, Uniunii Scriitorilor, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Artiștilor Plastici și Asociației Oamenilor de Artă din Institutul Teatral și Muzical.

Au depus, de asemenea, flori invitate de peste hotare care participă la manifestările prilejuate de centenarul Mihai Eminescu.

La mormîntul marelui nostru poet național se aflau numeroși oameni de artă și cultură, cetățeni ai Capitalei.

Coroana a fost depusă de tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Opera, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei.

Au mai fost depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului, Republicii Socialiste România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, Academiei Republicii Socialiste România, Uniunii Scriitorilor, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Artiștilor Plastici și Asociației Oamenilor de Artă din Institutul Teatral și Muzical.

Au depus, de asemenea, flori invitate de peste hotare care participă la manifestările prilejuate de centenarul Mihai Eminescu.

La mormîntul marelui nostru poet național se aflau numeroși oameni de artă și cultură, cetățeni ai Capitalei.

Coroana a fost depusă de tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Gheorghe Opera, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe Barbu Petrescu, prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei.

Au mai fost depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului, Republicii Socialiste România, Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, Academiei Republicii Socialiste România, Uniunii Scriitorilor, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Uniunii Artiștilor Plastici și Asociației Oamenilor de Artă din Institutul Teatral și Muzical.

Au depus, de asemenea, flori invitate de peste hotare care participă la manifestările prilejuate de centenarul Mihai Eminescu.

La mormîntul marelui nostru poet

Încă o reconstituire:

«MUȘATIN»

Prin 1879-1880 Eminescu are o perioadă de intensă productivitate poetică în metru scurt popular, iar ce a scris atunci face parte din ce ne-a dat el mai de preț în ultimii lui ani, constituindu-se într-o serie paralelă celei care duce la *Mai am un singur dor*, *Oda*, *Glossă*, *Luceafăr*. Stăpânea ca nimeni altul vechiul vers anonim, știa să-l plece genului său fără să-l frângă și îl folosea cu bucuria, cu sănătatea și cu îmbelșugarea întregii sale iubiri pentru tradiția populară. Și cu un suflu larg, năzuind la fâuria unei epopei a obștilor și a întemeierii. Dar, chemat de alte îndatoriri și pe de altă parte fără îndoială copleșit de însăși rodnicia producției sale poetice din acea vreme, Eminescu, după ce a aseruit aște și sute de versuri, după ce a căutat mai multe căi, n-a apucat să-și ducă la capăt proiectul.

La aceasta a contribuit de altfel și dezvoltarea excesivă a unui motiv, acela al ursitoarelor, în detrimentul unei deschideri menite să asigure buna desfășurare a poemului. Și anume dezvoltarea lui într-un chip care fie blochează poemul, fie îl orientează într-o altă direcție, străină de ceea ce urmărea Eminescu însuși. Motivul e atestat de patru ori. De două ori

într-o formă în care pruncul i se mensește năzuindu-l către o frumusețe (femeiască) absolută și chiar dobindindu-l în durată unei vieți fără moarte și a unei tinereți fără bătrânețe: în *Miron și frumoasa fără corp*, v. 84-90 și în *Mușat și ursitorile*, v. 94-99. Și, de alte două ori, simpla viață și tinerețe eternă: în *Ursitorile*, v. 202-205, și în *Povestea Dochiei și ursitorile*, v. 274-277. Este adevărat că trei din cele patru titluri par să automatizeze textul sub semnul ursitorilor. Numai că nu-l automatizează ca poem în sine, ci ca prim episod dintr-o serie mai lungă, în care soarta copilului Dochiei și al lui Traian este urmărită pînă departe, spre o altă împlinire. Și de altfel ultimul titlu este binar: *Povestea Dochiei* (larg dezvoltată) și *ursitorile*. Iar povestea Dochiei este cu adevărat primul episod al poemului. De fapt nu folosirea ursitorilor aduce perturbări, ci conținutul urșitelor, care într-o redactare finală de ansamblu ar fi fost de bună seamă modificat și adaptat exigențelor ansamblului. Într-adevăr, cum oricine poate vedea, singurul loc în care acest dar-biestem are un rost funcțional este *Miron și frumoasa fără corp*. În schimb, în *Mușat și ursitorile* (în forma ei complexă), apoi în *Ursitorile* și în *Povestea Dochiei și ursitorile* (în forma ei redusă) conținutul urșitelor apare ca total incongruent cu destinul volevodal al eroului și incompatibil atât cu proiectata dezvoltare epică așa cum apare ea atestată în 2279, 103 v (*Mușat și codrul*), *Visele unei nopți de vară*, *Mușat la bătrân*, *Mușat la domnie*, *Mușat în război*, *Mușat*

și celitorul de zodie, *Mușat și vitejile pe cale* cit și, mai ales, cu episodul ei realizat: *Mușatin și codrul*.

Pe de altă parte poetul a ezitat în însuși episodul liminar al ursitorilor: decor de iarnă în *Ursitorile*, de vară în *Povestea Dochiei și ursitorile*, deși scenariul general este identic, cu deosebirea că cel din urmă text, în chip evident o variantă ulterioară, apare larg sporit cu elemente care stau în strînsă legătură cu *Mușat și codrul*, ca fiind istoria nașterii copilului mitic, și față de care scena cu ursitorile apare o pură reminiscență din *Ursitorile*, menținută inertial, dar în realitate depășită în favoarea unei alte și mai ample dezvoltări. Procedind cum proceda, lui Eminescu i se mai întâmpla uneori asemenea lucru, ca de pildă cînd prela din *Graie Singer* un grup masiv de versuri pentru a le integra în *Bogdan-Drăgoș* și nu observă, în graba redactării, că preia și situații care nu se potrivesc deloc cu noul context.

În fața acestei stări de lucruri ne-am considerat îndreptățiți ca, în marginile unei propuneri și a unui experiment să procedăm la reconstituirea liniei epice proiectate de Eminescu și realizată în suficientă măsură pentru a se constitui într-un poem încheiat și încheiat. Astfel că am efectuat următoarele operații:

1. Am inclus în poem, în succesiune, atât scena de iarnă din *Ursitorile* cit și pe cea de vară din *Povestea Dochiei și ursitorile*, nu atât din pădurea de rău de a renunța la una dintre ele, frumoase cum sînt (deși și acesta a jucat

un rol) cit pentru că în felul acesta viața milenară a Dochiei în codrul dacic se află cuprinsă și în perindarea eternă a anotimpurilor și căpătî astfel un mai bogat și divers sens al duratei.

2. Am continuat cu textul *Povestea Dochiei și ursitorile* pînă la versul 215 inclusiv, eliminînd restul de 74 de versuri, adică segmentul rezidual consacrat ursitorilor, devenit incompatibil, în conținutul lui, cu dezvoltarea pe care o anunță explicit povestea Dochiei.

3. Am înlocuit versurile 87-89 din *Mușatin și codrul* cu un text scris ceva mai de mult, *Codrule, Măria ta*, al cărui loc firesc este aici, unde exercită o funcție și adaugă o frumusețe, nu în izolarea lui de orice context. Așa a procedat adesea și poetul.

4. Deși sfîrșitul de la *Mușatin și codrul* poate fi considerat și sfîrșitul acestui ansamblu (indiferent de câte episoade mai proiectase Eminescu), am scotocit că așezarea aici, în încheiere, a fragmentului *Drăgoș Vodă* cel bătrîn poate reprezenta în chip ferocit așteptata trecere de la epusul și de la eroul mitic la cel istoric, de la tinărul legendar și arhetipal la bătrînul de pe tronul unei Moldove gata întemeiate și acum sigură pe puterile și rînduilele ei. Iar trecerea fără desfășurare și tranziții laborioase de la vremea de basm a obștilor la împlinirea ei într-un destin istoric este preferabilă, ținînd de o artă mai evoluată și mai expresivă în economia mijloacelor ei.

5. Pe alocuri am restituit în text câteva variante de redactare nu de tot abandonate și

care sporesc textul cu ceva de preț.

6. În sfîrșit, dată fiind starea textului, redactat cu impetuoză grabă, am recurs la câteva mici întregiri, perfect deducibile din context, indicîndu-le ca intervenții de editor prin convenite paranteze drepte.

Poate se va striga la sacrilegiu. Privească însă cititorul fără preconcepții la ce se află astăzi în manuscrisele și pe paginile 2256, 20, 31, 32; 2260, 274-301; 2276 A, 22, 23, 47, 57-67, 118-122, 171-174; 2280, 24; 2283, 87 și va vedea nu poeme așezate și încheiate, așa cum apar ele consacrate de editori, ci o nebuloasă textuală plină de reminiscențe, repetiții, căutări, ezități, adăosuri, renunțări și transferuri. De ce să nu le fi pus drept principiu călăuzitor tendința predominantă care se deslușește acolo și, nu mai puțin, însăși intenția atestată a poetului de a constitui un ciclu? De altfel cine va citi cu gînd bun textul pe care îl propunem aici, cu prietelii împlinirii unui veac de la moartea lui Eminescu, nu va putea să nu-și dea seama de coerența și de soliditatea lui, de desfășurarea lui bogată și împlinită. Cît despre voința autorului, ce altă voință ar fi putut avea decît aceea a desăvîrșirii? Iar desăvîrșirea se află prezentă în aceste file, numai că se află ascunsă în însuși zbuciumul rodnic al zămislirii ei. De a vreun păcat în desăvîrșirea unei asemenea biruințe, n-î asumăm cu bună voie, nu fără a ne așeza sub ocrotirea filologiei, gîtînd de ale cărei rigori nu sîntem cu totul străini: însă a unei mai darnice filologii. (Petru Creția)

MUȘATIN

— fragmente intrunite într-un posibil poem —

de M. EMINESCU

Codru-i alb și frunza-i neagră,
A lui mii de rămurele
De zăpadă îi sunt grele,
Vîntul doar trece prin ele,
5 Vîntul rece, și vro țarcă
Scuturînd le mai descarcă...
Albă-i noaptea cea cu lună
De departe codrul sună,
Lupii-n pilcuri se adună;
10 Sufăr vîntul, sufăr ntr-ună,
Cring și cer mi le-mpreună.
Te-apuc-o jale nebulună,
Jale lungă și întinsă
Ca și țara toată nînsă;
15 Codrii tremur ca o vargă
Cit îi zarea ta de largă,
Lupii peste culmi cleargă,
Străbătînd nînsorile,
Pilcuri zboară ciorile.

20 În temei de codri deși
Nu e pîrtie să ieși,
Nu-i cărare, nu-i răzor,
Nici urmă de vînător.
Viscolînd troienele,
25 Au umplut poienele,
S-au lăsat pe crengi uscate,
Peste frunze scutate,
Peste ape, peste toate,
În pădurea nepătrunsă
30 O căscioară e ascunsă,
Nu-i aproape sat nici drum,
Singurică, nu știi cum
Doar din horn îi iese fum...
Cîne-n casă o să-mi șadă,
35 De nu-i pasă de zăpadă,
Care cade ș-o să cadă
Tot grămadă pe grămadă,
De-ntruce gardu-n ogradă?
Pin' la strășin-o să-ajungă
40 De s-alege iarna lungă.
Văduvioară tinerică
Șade-acolo singurică.
Cîte zile sint lăsate
Nu mai merge pe la sate,
45 Cită-i vremea unei ierne,
Cit zăpada se așterne,
Ea tot deapănă și țese
Fire albe, pinze-alese.
Pe cînd focu arde-n vatră
50 Lupii urlă, cîinii latră,
Iar ea toarce din fuior
Legînînd cu un picior
Albia c-un copilăș
Adormit și drăgălaș.
55 Și cum cîntă, cum suspină,
Glasul codrului o-ngîină.

★

În temeiul codrului
Cale nu-i, cărare nu-i,
Că, de-a fost vreodată cale,
60 Ea s-a prefăcut în vale,
Că, de-a fost cale vreodată,
Ea-i cu frunze îngropată,
S-a umplut cu spini și scai
Că de urmă nu-i mai dai,
65 De-l cărare undeva,
N-o mai știe nimenea,
Că-i pierdură urmele
Ciobănași cu turmele
Și-și pierdură semnele
70 Pădurari cu lemnele
Și uitară țarcurile
Vînători cu arcurile.
Nime-n lume nu mai știe
Că-mprejur numai pustie
75 Care-i sint hotarele,
Unde-i sint izvoarele,
Crește iarba, mări, iară
Bătută de vînt de vară,
Unde mi-i pădurea rară,
80 Dar în iarba cea frumoasă
N-a intrat vreodată coasă.
Unde mi-i pădurea deasă
De desîșul din pădure
Nu s-atînsse vreodată secure.
85 În temeiul codrului
Cale nu-i, cărare nu-i,
Ci-i o rariște de brazi
Și o ochi voios de iaz
Ș-o grădînă cu prilaz
90 Ș-o căscioară cu necaz,
Iar la ușa casei crește
Teiul vechi care-o umbrește
Ca un viu coperemînt;
Floarea-i cade fără vînt
95 Scuturată la pămînt,
Iar pe prispă cin' se vede
Cine lingă leagăn șede?
Văduvioara tinerică
Ce se știe numai ea.
100 Și cum codrul se frămîntă,
Ea își cîntă, ea-și descîntă,
Legînînd cu un picior
Ea zicea încetîșor:
Nani, nani, pușor,
105 Nani, nani, copilăș,
O poveste spune-ți-aș,
Nani, nani, între noi
O poveste spune-ți-oi.
Și în pilde o s-o-mbrac

110 Și frumos am s-o desfac
S-o pricepi numai cînd tac;
Către alți nu zic nimic
Lacrimile vale-mi pică,
Tată-meu era cioban.
115 Cîte clipe-s într-un an,
Tot atîpa baci avea
Cu mii turme-alătore,
Turme mii de mielule,
Ciobănașii după ele,
120 Turme mindre și de oi,
Ciobănașii dinapoi
Cu fluieri și cimpoi;
Mai avea, de mă pricepi,
Herghelii de cai sirepi
125 Ce ca vijeliile
Îi umpleau cîmpile,
Îi pășteau moșile,
Și de-a lungul rîurilor
S-așterneau pustiurilor
130 Și în valurile ierbii
Păștea ciutele și cerbii;
Și prin munți perđuți în nori
Avea cîrduri mari de boui,
Riuri reci, izvoare reci
135 În umbră-mi curgeau pe veci
Ș-avea munți, ș-avea păduri
Și cetății cu-nțărituri.
Ș-avea sate mii și mii
Presărate pe cîmpii,
140 Ș-avea sate mari și mici
Pline toate de voinici.
Ce mai freamăt, ce mai zbucium
Cînd, sunînd voios din buciom,
Chema țara la hotare
145 De-alergau cu mic cu mare,
De curgeau ca riurile
Și-nnegreau pustiurile.
Amar mie-ntr-un suspin
Lacrimile vale-mi vin,
150 Cu năframa de le șterg
Ele tot mai tare merg.
Și frumoasă mai eram
Cum n-a mai fost neam de neam,
De-aur mi-erou pletele
155 Și le-mpleteau fetele;
Rumână ca un bujor,
Eram dragă tuturor.
Au venit, mări-au venit
Împărații din răsărit
160 Să mă ceară în peșit,
Dar s-au dus cum au sosit.
Veneau crai și veneau soli
Învățați în multe școli,
Cu cuvinte așezate
165 Mă cerură cu dreptate.
„Bună vreme, baci bătrîn,
Împăratul nost' stăpîn,
Ne-au trimis a întreba
De măriții fata ori ba!”
170 El răspunde-atunci cîștit:
„Dragi voinici, bine-ați venit,
Dragu-mi-e să v-ospătez,
Cu voi să mă desfățez,
Dar oricît m-ați întebat,
175 Fată n-am de măriitat.”
Da-mpăratul din apus
Au venit și nu s-au dus,
Două vorbe că mi-au spus,
Înima că mi-au supus,
180 Era mindru și-narmat,
Era oștean împlătoșat,
Era mindru și voinic,
N-avea grijă de nimic,
El înalt și eu înaltă
185 Ne sta bine laolaltă,
Potriviiți cu de prisos:
Eu frumoasă, el frumos,
Amar mie-ntr-un suspin
Lacrimile vale-mi vin,
190 Cu năframa de le șterg,
Ele tot mai tare merg.
Auzit-au de-auzit
Pețitori din răsărit
Că eu stam să mă măriit,
195 Iară cum m-am măriitat
Multe neamuri s-au sculat,
Casa doar ne-o vor strica,

Și pe noi ne-or depărta;
Mii de limbi curgeau în riuri
200 Răsărite din pustiuri
Și veneau adunături
Răsărite din păduri,
Mai călări și mai pe jos
Tot veneau în nou gros;
205 Veneau riouri, veneau turme
Și lăsau pusti în urmă;
Veneau turme, veneau vale
Și surpau cetății în cale.
Geaba omul meu da piept
210 L-impungeau tot îndrăpt;
L-au înfrînt oștirile,
L-au răpit mările,
Pustiri-au țările,
L-au luat averile.
215 L-a-nnegritu-i soarele,
L-au robit popoarele,
Eu în codrul cel pusti,
Rătăcind într-un tîrziu,
Am aflat din limbi străine
220 Că bărbatul nu-mi mai vine.
Am aflat din spre apus
Că bărbatul mi s-au dus,
S-a dus cale nenturnată
De toți oamenii urmată.
225 Am aflat din răsărit
Că bărbatul mi-au murit,
Ș-au murit și mi-l bocea,
Lumea-ntr-oagă îl plîngea,

230 Toate răsăriturile
Și apusurile toate
Și noroade, limbi și gloate,
Miazănoapte, miazăzi:
Nu-l mai putură trezi.
235 Plins-au, mări, pe cei regi,
Pe-mpărații lumii-ntrégi,
Ș-o furtună se lăsă
Ce pămîntul l-inecă,
Miazănoapte și apus
240 Neamuri mii pe cale-au pus,
Roiuri mari și prădătoare
A străinelor popoare
Ce curgeau, mări, curgeau
Capăt nici nu mai aveau,
245 Ca să puie moștenire
Pe sârmana omenire.
Cînd gîndesc l-aș dureri
Pare-mi-se c-au fost ierri.
Cînd gîndesc l-ai mei ciobani,
250 Pare-mi-se mii de ani...
Iară cînd am auzit
Că bărbatul mi-au murit,
Teiu-acesta am sădit,
Crește teiul și-nflorêște
255 Și viața mi-o umbrește.
Și în umbra-i cum trăiesc
Eu nu mai îmbătrînesc.
Dragul mamet copilăș
Multe-n lume spune-ți-aș.
260 Dar mă tem să nu mă lași
Dar mă tem că mi-i pricepe
Și-o să crești și vei începe
Cum că codrii nu te-ncape
Și vei lua lumea-n cap.
265 Ci mai dormi, mări, un pic
Că ești crud de ani și mic,

Dormi la umbră, dormi în pace
Că mama ție ție-a face
Sub cel tei bătut de vînt
270 Așternutul la pămînt
Cînd soarele-o așfinți
Atunci vîntul v-aromi
Iară tu vei adormi.
Bate-or rămurelele,
275 De-or străbate stelele,
Iară luna va străbate
A noastră singurătate,
Și cînd vîntul va sufla,
Teiul se va legăna,
280 Florile-și va scutura,
Iară ție va deștepta
În temeiul nopții mari
Și la freamăt de stejari
Sub rotirea norilor
285 În căderea florilor,
Sub luciura stelelor
Și la jocul ielelor,
Sub frunza stejărilor,
La glasul izvoarelor.
290 Unde-i crucea de la căi
— Nu mai plînge, mări —
Cresc ca frații doi molizi,
— Rizi, puile, rizi —
Unde-s pasări în copaci
295 — Taci, puile, taci —
S-adun fete și flăcăi
— Dormi, puile, hăi! —
S-adun cerbii cei domoli
— Scoli, puile, scoli —
300 Și cum cîntă, cum suspină
Glasul codrului o-ngîină.

★

Săracă țară de Sus
Toată faima ție s-a dus!
Acu cinci sute de ani
305 Numai codru imi erai,
Împrejur creșteau pusti,
Se surpau împărății,
Neamurile-mbătrîneau
Crăiile se treceau
310 Și cetății se risipeau,
Numai codrii tăi creșteau.
Verde-i umbra nepătrunsă
Unde-o lume e ascunsă
Și în umbra cea de veci
315 Curgeau riurile reci
Limpegioare, rotitoare
Avînd glasuri de izvoare.
Bistrița în stînci se zbate
Prin păduri întunecate
320 Și mereu se adîncește
Unde apa-abia clipește,
Și deodată vede că
Apa i se-mpiedică
Și de stînci i se izește,
325 Ea s-adună și tot crește,
Ea s-adună și tot crește,
Ea izește-n mindru lac
Ale cărui ape tac,
Iar copacii umbră-i fac,
Pe deasupra frunză deasă
330 În adînc apa veghează,
Iar stejari din mal în mal
Pe deasupra-i se prăval,
Virfuri sprijin deolaltă
Și imi fac o boltă-naltă,
335 De virfuri ei se-mpleteșc
Și în umbră stăpînesc
Și, în veșnică răcoare,
Unde-s științele științele,
Dintr-un mal la celălalt
340 A căzut un trunchi înalt,
Mi-a căzut de-a curmezișul
De îi spînzură frunzișul,
Punte lungă de-un copac
Peste-o liniște de lac,
345 Punte lungă, punte mare
De mi-o poți trece călare,
Iar Mușatin, tinerel,
Trece puntea singurel,
Cu pieptarul de oțel,
350 Cu cușma neagră de miel,
Cu zeghea albă pe el;

Cum venea la vînătoare
Purta arcul pe spinare,
Tolbă de săgeți el are;
355 Cu lungi plete pin' pe spate
Dar la frunte rețezate,
Copilaș în haine strimte
Ușurel mi se mai simte;
De ochete-o căprioară
360 Șoimul pe deasupra-i zboară;
De-și întinde mină-n sus
Șoimu-n palmă i s-a pus;
Și tot vine chiuînd
Și din frunză tot pocnînd
365 Și cînd prinde a cînta
Codrii-ncep a răsuna:
„Auzi dragă, auzi mamă
Pe Mușatin cum te cheamă?”
Nime-n juru-i nu era
370 Numai mierla șuiera,
Iară el se cobora
Unde apa tremura.
(Iar din codru) mierla zice:
„Ce cați tu, băiat, pe-ace?”
375 „Crește, codri, și te-ndeasă,
Numai de-o cărare-mi lasă,
Să te trec în curmeziș,
Doar de-oi da de-un luminîș
(Și în el) izvor de apă
380 Să văd șoimul cum s-adapă.”
Zice codrul liniștit:
„M-am pus de am înfrunzit
Pentru că tu m-ai dorit,
Iară valurile sună,
385 Mișcătoare se adună
Și din frunze tot pocnînd
Cearcă soare să pătrunză,
Ard în umbră la răcoare
Petele științietoare
390 Și pe-a undelor bătaie
Versă lumina văpaie,
Pe șiroaie limpezi, lungi
Zboară razele ca dungi.”
Sub un vechi stejar pletos
395 Ce-și lăsa crengile-n jos
Mușatin se întîndea
Punînd arcu-alătore.
„Codri, codri, dragul meu
Pare că ție-am spus-o eu
400 Să suni din frunză mereu,
Că, de cînd nu te-am văzut,
Multă vreme a trecut
Și, de cînd nu te-am cătat,
Multă lume am umblat.
405 Codrule, Măria-ta,
Lasă-mă sub poala ta,
Că nimica n-oi strica
Fără num-o rămurea,
Să-mi atîrn armele-n ea.
410 Să le-atîrn la capul meu,
Unde mi-oi așterne eu
Sub cel tei bătut de vînt,
Cu floarea pin-în pămînt,
Să mă culc cu fața-n sus
415 Și să dorm, dormire-aș dus,
Dar s-aud și-n visul meu
Dragă codri, glasul tău,
Din cea rariște de fag,
Doina răsîndînd cu drag.
420 Cum jîlînd se tragă
Frunza de mi-o leagăna,
Iară vîntul molcomit
Va vedea c-am adormit
Și prin tei va răscoli
425 Și cu flori m-a coperi.”
Codrul i se închina
Și din ramuri clătina:
„Măi Mușatin, măi Mușatin,
Voios ramurile-mi clatin
430 Și voios ție-aș cuvînta:
Să trăiești, Măria-ta...
Hai, Mușat, să ne-nțelegem
Și-mpărat să ni te-alegem,
Împărat izvoarelor,
435 Și al căprioarelor,
Așezat la vreun pîrîu
Să scoți fluierul din briu,
Tu să cînti și eu să cînt,
Frunza-mi toată s-o frămînt,
440 S-o pornesc vînd în vînt
Pe izvoară
Din ponoară
Unde păsările zboară,
Unde crengile-mi se pleacă
445 Și căprioarele joacă.”
Apa-i zice: „O, copile,
Minile întinde-mi-le,
Vino-n fundul luminos
Că tu ești copil frumos!”
450 Iar Mușatin îi răspunde:
„Geaba măi momești din unde,
Geaba, codri, dragul meu,
Imi suni din frunze mereu,
Căci m-oi duce de la tine,
455 Frunza-o plînge după mine,
Că de suflet mă apucă
Dor de cale, dor de ducă,
Și deși mi-așa de jele
De plînsul măicuței mele,
460 Eu m-aș duce, m-aș tot duce,
Dor să nu mă mai apuce,
Și m-aș duce-n cale lungă,

„Eminescu” — tablou de Vasile Pop Negreștan

Dor să nu mă mai ajungă,
In zadar pe vînt mă cheamă
465 Dor de casă, glas de mamă,
In zadar răsună-n vînt
Căci așa menit eu sînt :
Să-mi fac cale pe pămînt,
Să-mi întind cărările,
470 Să cutreier țările,
Țările și mările.
Fire-ar tare glasul meu,
Ca să treacă tot mereu
De oriunde oi fi eu :
475 Peste ape, peste punți
Peste codri de pe munți,
Să ajungă pin'acasă
Unde mama-mi stă de țasă
Și să-i spuie multe gânduri :
480 „Nu muri, mamă, de gînduri”
„Nu te duce, măi copile,
Ci de ai în lume zile
Toate dăruiește-mi-le !
Tu să știi, iubite frate,
485 Că nu-s codru ci cetate,
Dar de mult sînt fermecat
Și de somn întunecat
Nu mai noaptea cînd sosește
Luna-n cer călătorește,
490 Umbra-mi toată mi-o petrece
Cu lumina ei cea rece,
O, atunci din cor mi sună
Toți copacii împreună,
Sună jalnic frunza-n lună
495 Iară lumea mea s-adună,
Căci, copac după copac,
Toți deodată se desface,
Din stejar cu frunza deasă
Iese mindră-o mpărăteasă
500 Cu păr lung pin'la călcie
Și cu haine aurie,
Mindră-i este rochia
Și o cheamă Dochia !
Din copaci fără de număr
505 Iese copii cu soimi pe umăr
Și copile multe iese,
Cu-a lor mince sumese,
Și pe umerele goale
Poartă donițe și oale ;
510 Se pornește-atunci un zbucium,
Sună un dulce glas de buciom,
Pe cărări fără de urme
Vin cerboaicele în turme
Și mugesc încet atît
515 Cu talangele la git
Și așteaptă răbdătoare
Mini frumoase de fecioare,
De le mulg în donicioare,
Căci să știi, iubite frate,
520 Că nu-s codru ci cetate,
Dar vrăjii eu sînt de mult,
Pină cînd o să ascult,
Răsunînd din deal în deal,
Cornul mindru, triumfal,
525 Al craiului Decebal
Atunci trunchii-mi s-or desface
Și-n palate s-or preface,
Vei vedea ieșind din ele
Mii copile tinerele
530 Și din brazii cît de mici
Vei vedea ieșind voinici,
Căci la sunetul de corn
Toate-n viață se întorc,
Iară șoimul, sprintenel,
535 Pe deasupra-i zboară el :
„Hai Mușatin, măi Mușatin,
Voios aripile-mi clatin
Pe-al tău coif m-aș așeza
Și din gură-aș cuvînta :
540 „Să trăiești, Măria ta,”
Că-măi, codri, sănătos,
Că mă cheamă apa-n jos
Și menit în lume sînt
Să-mi fac cale pe pămînt !”

545 Și Mușatin s-apropie
De Bistrița argintie,
Luntrea se juca pe val,
O dezleagă de la mal,
Sare-n ea și îi dă drum,
550 Ca săgeata zboar-acum,
Și, (plutind pe) repezi ape,
(Dorul zării nu-l încape)
Și mergînd, mergînd departe,
555 Apa-n două o desparte,
Cu largi braze de argint
Ce se mișcă strălucind
Și în umbră mi-l cuprînd,
Și prin valea boltoare
560 Numai p-ici și pe colea
Soarele mai pătrunde,
Ici e umbră, colo soare
Pe ape tremurătoare.
El pe maluri înflorite,
565 Vede turme rătăcite,
(In poieni) el vede cerbii
Trecînd valurile ierbi,
Căii pasc lingă piraie,
570 Că la lebede se ndoiaie
Gitul lor, iar capul mic
Ei deodată îl ridic
Și urechile ciulesc
Pe cînd luntrea o zăresc.
El plutea, plutea mereu,
Codrul sună blind și greu,

575 Cînd deodată zi se face
Codru-n două se desface
Și pe ape rotitoare
Scinteiază mindru soare.
Și-nainte-i vede un munte
580 Cu-a lui creștete cărunte :
S-a clodit stîncă pe stîncă,
Începînd din vale-adîncă
Și, purtînd pe el păduri,
585 Peste nouii cei suri
Iși ridică în senin
Creștet de zăpadă plin.
Și spre mal și-ndreaptă iară
Luntrea mică și ușoară,
590 Iară Mușatin se coboară,
Calea muntelui apucă
Pină-n virfuri să se ducă,
Pin'ce noaptea l-a ajuns
In cel codru nepătruns.
Dar cu noaptea-n cap pornește,
595 Se tot urcă voinicește,
Doară culmea va sui-o
Pe cînd s-o miji de ziua.
Pe culmea cea înălțată
600 El ajunge deodată
Și, făcîndu-și ochii roată,
El privește lumea toată ;
Vede cerul sfîntului
605 Și fața pămîntului :
Că, departe, se-ntînd șesuri
Ce cu ochii nu le măsură,
Unde soarele cel sfînt
610 Parcă iese din pămînt ;
La liman, ca și o salbă,
Se-nșiră Cetatea Albă.
Iar pe fața mării line

615 Trec corăbiile pline,
Trec, departe de pămînt,
Pinzele umflate-n vînt,
Iar, privind spre miazăzi,
Dunărea el o zări
620 Într-un arc spre mare-ntoarsă
Și pe șapte guri se varsă.
Vede șesuri fumegînd,
625 Dealuri mindre înverzînd,
Vede codri cum coboară,
Deal cu deal, scară cu scară,
Răsfirîndu-se pe șes
Unde riurile ies
630 Și, pe virfuri de păduri,
Mănăstiri cu-ntărituri,
Vede țiguri, vede sate
Pe cîmpie presărate.
Vede mindrele cetăți
635 Stăpînînd pustietăți,
Vede turmele de oi
Cu ciobanii dinapoi,
Cu fluieri și cîmpoi,
Iară herghelile
640 Petreceau cîmpiiile
Și s-așterneau vîntului
Ca umbra pămîntului
Și de-a lungul riurilor
Se-așterneau pustiurilor
645 Iară șoimul tinerel
Pe deasupra-i zboară el
Și din gură-i cuvînta :
„Să trăiești, Măria ta !
650 Fă-ți o dată ochii roată
C-aceasta-i Moldova toată.”
*
Dragoș Vodă cel Bătrîn
Pe Moldova e stăpîn
655 Și domnînd cu toată slava
Șade-n scaun la Suceava,
La Suceava lăudată
Cu ziduri încunjurate,
Zid de piatră-nalt și gros
660 Că pe el merg cinci pe jos
Și au loc cu de prîsos ;
Că merg trei călări alături
Și mai au loc pe de lături
Căii mindri să și-i joace
665 Cînd incolo, cînd incoace,
Iar din negri trunchi de stîncă
Peste valea cea adîncă,
Pe deasupra de cetate,
De biserică și palate,
670 Stă domneața cetățuie
Ce cu crestele-i se suie,
Repeze înspire nori
Peste codri sunători,
Cu-a ei ziduri, cu-a ei bolți
675 Și cu turnuri pe la colți,
Ziduri grele și cu creste
Cum au fost și nu mai este.
Printre arcurile grele,
680 Abia soarele străbate
Între tinzi întunecate ;
In pereți de piatră goală
Au înfipt făclii de smoolă,
685 Fumegînd cu flăcări roșii
Lumează-ntunecoșii
Stîlpi de piatră grei și suri
Unde-atină armături,
Arătînd a lor rugină
690 Sub făclia de rășină,
Paveze, mănuși leite,
Caște mindre, poleite
Și pieptare, obrăzare
695 Și arcuri de viitoare.
Iar în fundul salei drepte
Se-nalță pe șapte trepte
Tronul Domnului creștin,
Coperit de-un baldachin,
700 Iară-n jețul aurii
Șade Dragoș brumăriu,
Barba albă pină-n briu,
Cu ochi negri viforoși,
Coroana de aur roș
705 Strălucînd frumos pe frunte
Peste pletele cărunte ;
Pe-a hlamidei sale cute
Flori de aur sînt culate ;
Și cu fața înțeleaptă
710 Și cu schiptru-n mîna dreaptă
Ochii mindri și-i îndreaptă
Iar l-a tronului picioare
Se înșiră pe covoare
715 Jețuri de lemn dat la strug
Săpate cu meșteșug ;
Icea șese, colo șese
Pentru boierii alese ;
La a tronului său scări
720 Șed în două părți boieri
Așezați, dup-a lor trepte,
Ca poruncile-i s-aștepte.
725 Vornicul Țării de Jos
Sta în scaun luminos,
Un bătrîn și blind moșneag
Cu albastrul lui toiaș,
Ce-i cu aur împletit,
730 Cu pietre acoperit ;
Iar de-acesta mai în sus
Vornicul Țării de Sus ;
Stă cu plete colilie
735 Părcălabul de Chile
Și cu genele lui albe
Părcălab Cetății Albe.
Dup-aceștia iarăși vin
Părcălabul de Hotin ;
Cel din Neamț și de la Vrance
740 Rezimat stătea pe lance,
Iar pe toți i-ntrece-n slavă
Părcălabul de Suceavă,
Un bătrîn și blind moșneag
Șed în blane de samur,
745 Cu pieptare la un fel
Și cu mînici de oțel,
Cine-n oaste are cîrmă
Poartă cămașă de sîrmă,
750 Cei ce-n lume se înalță
Cisme roșie încaltă,
Cisme roșii-pîntenate
Și pieptare-mploțoate,
Cămăși de zale mărunte
755 Ce par ca furnici de munte,
Cine-n oaste are cîrmă
Poartă cămașă de sîrmă.
(Dragoș Vodă cel bătrîn
Pe Moldova e stăpîn :)
In Suceava, în cetate,
760 Adunat-a Direpate.

Imitarea Mirumului

acum, cînd pămînt în cel de-al doilea veac al eternității eminesciene, vom spune că Eminescu este nu doar „omul deplin al culturii românești”, cum, cu înțelepciunea senectuții, s-a străduit să ne-o reamintescă filosoful nostru, Constantin Noica, dar mai mult, că pentru noi, românii, Eminescu încarnează cea mai desăvîșită-conceptibilă imitare a unui model sacru, iar opera sa ne va rămîne în veac, cartea sfîntă a neamului... Nu am fi îndrăznit să facem publică această investiție sacră, dacă nu am fi descoperit tocmai la cel mai „fără de nici un Dumnezeu” filosof român, acest pasaj : „Tot ce s-a creat pină acum în România poartă stigmatul fragmentarului. Afară de Eminescu, totul este aproximativ în cultura românească. Nici unul nu ne-am lăudat cu el. Căci nu l-am declarat cu totul, o excepție inexplicabilă printre noi ? Ce a căutat pe aici acel pe care și un Buda ar putea fi gelos ? Fără Eminescu, am fi știut că nu putem fi decît esențial mediocri, că nu este ieșire din noi înșine și ne-am fi adaptat perfect condiției noastre minore. Suntem prea obligați față de genul lui și față de turburarea ce ne-a vărsat-o în suflet”.

Numai el ar putea rosti vorbele angelinului Paul Klee : „Doar lingă Dumnezeu îmi aflu locul”, și lingă el, nimeni... Pentru sufletele comune, Eminescu a putut să pară doar un genial personaj „istoric”, „mais aux âmes bien nées” el le-a apărut todeauna investit cu acea tremendă majestas, un mysticism iremediabil et fascinant (Rudolf Otto) în acei care am avut și avem o patrie în limba română (ca să-l parafrzez pe marele portughez Fernando Pessoa căruia de drept îi aparține formularea) drumul de acces către textele fundamentale ale umanității trece prin acest corpus al operii eminesciene și în acest ceas trebuie să ne plecăm cu recunoștință în fața celui mai obscur eminescolog care va fi trudit să ne redea întreagă „constința noastră mai bună”... Ca epigoni (în sensul meliorativ și etimologic al termenului) al lui Eminescu, orice biografie a Poetului, scrisă chiar cu un sentiment tragic, nu ne mai poate mulțumi prin anticlimaxul inerent oricărei descrierii lineare realiste...

Vizez la acel care va scrie o *Lalia-Vistara* și nu mă îndoiesc deloc că transfigurarea abia ne va arăta adevărată înocană a Poetului. Scriem cîndva că orice ins, spre a-și proba sieși că e român, ar trebui să scrie o biografie a Poetului, actualizîndu-și astfel în constință nu doar un model exemplar al spiritualității românești, ci modelul exemplar prin excelență pentru oricine vrea să realizeze „o viețuire lină și cumplită” ca bun român... Vom scîrpa și de acea rea constință a păcatului față de Eminescu dacă, pe deasupra, vom răspîndi, să se afle în depărtate, că în biografia și o editie populară a operii complete care acum ni se oferă nouă, celor mai privilegiați români...

Vom experia astfel acel umitor comert spiritual, *potlach*, în care fiecare se străduiește să dea cît mai mult și vom constata vrăjii cît de puțin are dat, toată viața noastră împinșă în schimb totuși, căci scris e-n firea Mirumului, ca o plemă ce se află, să ne conștientizeze și bietul nostru trai, să ni-l îndrepte în pre adevăr și biata noastră constință să ne-o preschimbe într-o hiperconstință beatifică...

Norocul nostru al celor de azi ni se măsoară prin bucuria de a trăi în depărtate revelații a spiritualității eminesciene și în nefecieria noastră, cîtă este, prin neascultarea „turburării ce ne-a vărsat-o în suflet”.

Norocul nostru, mai mare ca al altor români care au mers în drumul lui Eminescu (Hasdeu și Nicolae Densușianu, Xenopol, Iorga și Părvan, Bacovia, Goșa și Blaga, Arghezi și Ion Barbu, Enescu, Pallady, Tuluceșcu, Mircea Eliade și pină la copilul de geniu care a fost Labis) ni se măsoară prin distanța vizuală justă pe care ne-au transmis-o înaintezătorii noștri : stîm azi măcar să nu mai facem grosolane erori de situare, căci nu noi îl „distingem” pe Eminescu („Rege el însuși al cugetării omenești, care alt rege ar fi putut să-l distîngă ?”, cu vorbele lui Măiorescu), ci Eminescu ne măsoară insignifianța sau grandioarea noastră...

Un singur român ni se pare a mai fi trăit deplin în duhul lui Eminescu : Brăncuși (aforsimede lui sînt singurele „apocrite” pe care le-am adăuga cu voluptate operii eminesciene) ; marmoreele sale divinități, adevărate *yantra*, pot fi gîndite ca imagini hermeneutice care induc starea necesară meditației asupra lui Eminescu... Numai limba română știe dacă mai poate da un Eminescu în literatură („Nu noi sîntem stăpîni ai limbii, ci limba e stăpînul nostru”), și numai Dumnezeu știe dacă ne va mai da un Bodhisattva pe măsura lui...

Nevrednic de inția lui venire, e mult mai înțelept să nu mai așteptăm o alta, căci ne aflăm în *kali-yuga*, și să-ncearcăm să privim cu ochii noștri de beznă, în ochii lui de lumină...

Cezar Ivănescu

Grafică de Dragoș Morărescu

ULTIMUL CHIP

O rice pămînt întors în pămînt e un amestec de oase și de vise, de biată carne abolită cu marile-rivne cu tot, de ceva care a fost și ceva ce nu mai poate fi. Între ce a fost Eminescu și veacul lui de glorie și de țărîni stă ultimul lui chip, masca lui funerară, chipul acela emaciat, coborît de pe o cruce nevăzută, flămînd și însetat, maculat și totodată izbăvit de surferina unei soarte. Sembînd stîșietor cu Horea suplicat, cu Iancu rătăcel, cu mulții mucenici anghimi ai unor cauze pe care le-au crezut pierdute : lungul șir de obidții cărora masca lui le da pentru vece un chip. De ce doar gînduri pentru slava lui și nu puțină dragoste pentru rămîile lui, pentru obida lui, pentru căruia pe care l-a vărsat plătînd, pentru ceasurile tirzii cînd atît de greu suspina „o, Doamne” și apoi cîdea în tristețe și tăcere ? Sau pentru serile cînd le cînta ardelenilor doine, prin grădinele de vară ale Bucureștilor, de se topeau acela de plîns. Și nu mai puțin pentru altă seară, tirzie și enăcînd, înșingurat între mai mulți prieteni, îi spunea lui Panu : „Panule, știi tu că în lumea asta nu e nimic mai interesant decît istoria poporului nostru, trecutul lui, tot, tot, este un șir neîntrerupt de martiri. A fost un om care greu se dădea pe mîna cuiva și care, pe de altă parte, din înapțințune pentru orice compromis, și-a făcut destul de mulți dusmani. De ce nu l-am iubi pentru tot ce a fost în toată ființa lui din care o parte era pieritoare și supusă pămîntului ? Pentru lacrimile pe care le vărsa, într-un îndoit amurg, de nerăbdare că nu răsare odată luna de după munții prea înalți. Poate nici nu ne-ar accepta iubirea. Și poate totuși da, dacă ar ști că nu l-am trădat, că nu ne-am înfrățit cu vrăjmașii neamului său și al nostru, că am păstrat ceva din neîndurarea lui inocentă, din care lui mădeidea a început să-l lipsească an după an, luptă după luptă. Cine n-a știut, în acest ceas, să sărute în gînd, piîngînd, fruntea măștii lui funerară a lipsit de la sărbațoarea veacului său.

Petru Creția

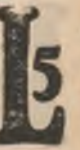

Marea călătorie

Există, în *Lucașfăru*, mai multe călătorii, una însă este monumentală, ea este chela tuturor celorlalte și este parte din lor de relief cea mai pregărită și nedeslușită. În așezare de sine și încă neconfigurate într-un destin, Există, în primul rînd, călătoria în vis, sensul și metafora primei părți a poemului, punctul său de pornire. Frustrarea pămînteană visează, pe măsura ei, un astru strălucitor. Pentru ca acesta, la rîndu-i, să se cuprindă exact de ceea ce-l lipsește inițial, de dor. Ceva necunoscut lui și impropriu, la urma urmei, pentru că el face parte din categoria lumii fixe și intangibile ; neantul este sufletul omeneș în mișcare la arit de tulburătoare și contradictorie încît și cerul și pămîntul pentru el pot să alcătuiască un cuplu cel puțin ideal. Contaminarea lumilor, deci, contaminarea lor prin contemplație. Aspirația către perfecțiune este sinonimă iubirii — această credință pe care trebuie s-o căutăm la Eminescu, perfecțiunea și iubirea — iar în acest poem capodoperă lumile care aparțin acestor două categorii se identifică în fiecare din ele pentru că își sînt nu opoziție ci doar departate. *Lucașfăru* călătorește în sine mai întîi, se edifică asupra-l, el nu coboară, ci se pătrunde de un sentiment străin nasterii și strălucirii lui, se cercetează, altfel spus, lăsîndu-se atras de polul magnetic al căldurii cerului lipsește. Tot așa și ființa pămînteană, cu deosebire doar că aici raportu-se sînt deplină la factură, autopsocia aceasta are primatul și norma ființei înșei, legea ei. Aspirația este mult mai puternică și de aceea, pină în final, mult mai trecătoare. Dar să nu anticipăm. Cuplul se află în fază, ca să spunem așa, o zătonă și fiecare călătorește în sine sub impulsul dorinței. Altfel ce ar putea fi acea întîlnire din oglîndă, acea arătare a amîndurora, alături și totuși fiecare în lumea sa, decît visul, visul întors către celălalt, visul care-l apropie și-l însușește dar fără să se-atingă ! Oglînda și întîlnirea din oglîndă din prima parte a poemului constituie reprezentarea însăși a dorinței de a se releva. Revelația intervine mai tirziu. Deocamdată, din și în oglîndă, potretul *Lucașfăru* : „Iar umbra fetel străvezi / E albă ca de ceață / Un mori cu ochii vii / Ce scintile-n afară”.

Acest mori frumos cu ochii vii — care este trezirea la ființă, starea de început de viață pămînteană — se face prima oară auzit — căci mai înainte el fusese văzut numai, dorit și contemplat se face, așadar, prima oară auzit, păsărit și distanțat încă rece abisală. Mărturisim du-și originile, aproape că se justifică și este și un pic de miîlnire în tot ce spune, este și o nostalgie dacă nu și o vagă umbră de reproș. Dorința de mărturisire — care încă e a spiritualului, și așa va rămîne pină la sfîrșit —, precum și fiecare pe care o adresează iubirii nu-l pot face să uite că „cerul este tatăl său și muma și e mare”, că a coborît cu-al său semen și s-a născut din ape. Într-un fel el a coborît spre necunoscut, călătoria are intermediul și suportul dorinței, distanța este a lumilor dacă nu opuse atunci cel puțin paralele dar frumoase și fascinante tocmai prin ceea ce fiecare-l lipsește. Ceea ce e viu mărește cercurile oglinzii aspirației sale dar strălucirea de gheață care o învalie și temătoare și nu-i poate oferi altceva decît aspirația înșei, nu și posibilitatea împlinirii ei. De aici refuzul fetei de a-l urma pe *Lucașfăru* în imperiul celest, Acolo sînt moarte toate cele lumesti, smulgerea din condiția pămînteană ar fi o zădărnice. Tot ce pornește de aici din lumea noastră este ireversibil, reversibilitatea există poate acolo sus, la urma urmel tot e oglină, dar cu altfel de rame, cele ale demurgului și cu o altfel de strălucire, aceea a corpurilor pure născute din întingere și spre indiferența lor universală. Fii muritor ca mine ! — aceasta-i chemarea, acesta e prețul iubirii ca și dureroasa ispită care amăgește ordinea stabilită a cerurilor și-l ispiteste pe *Lucașfăru* pină la a se rupe de ele. Da, fii muritor ca mine și dă strălucire păcatului, varsă lumină asupra a ceea ce tu numești păcat, vino și mori și să murim împreună, aceasta e legea noastră a celor ce scîlipim doar o clipă în lumina razelor tale reci și nemuritoare, fii muritor. Desleagă-te deci de lene însuși. Și astfel începe marea călătorie spre demurg. Călătoria însăși e demurgică. Sau de ce nu ? — ea se petrece tot în sine. A fost mai întîi o scufundare în neant. În apă, o coborîre, o întîlnire în oglîndă, acum începe urcarea, este spirala fantastică a deciziei, a scopului aproape ultim și de aceea precis. Poate că demurgul e doar un pretext, dialogul cu el este dialogul *Lucașfăru* cu sine însuși. În fond, el, *Lucașfăru*, este cel văzut. Celălalt este doar bănuț, prezentă adîncă și imaterială, taină ce se rostește în ipostaze supreme, himeră.

A. I. Zăinescu

In Celebration of

In Celebration of

OMAGIUL EXEGETILOR ȘI TRADUCĂTORILOR

Centenarul Eminescu oferă peste hotare prilejuri diferite de resuscitare a interesului pentru poetul nostru național. Chiar la începutul anului, între 12-13 ianuarie, s-a produs, în Italia, o "deschidere" de nivel academic a evenimentului prin colocviul "Eminescu și Leopardi" la care a participat acad. Zoe Dumitrescu-Bușulenga...

poet. Zina Zigel, ambii la conducerea Asociației, iar a doua sub egida Academiei de arte și a Institutului de muzică. În Franța, profesorul Elena Slave, Ghorghe Bulgar și Paul Mădăruș au conceput, pe rând, la Biblioteca română de la Paris ună lună, să se manifeste în onoarea lui Eminescu...

Recenta lucrare cu caracter bibliografic îngrijită și multiplicată sub egida Bibliotecii Centrale Universitare din București, purtând titlul "Mihai Eminescu pe meridianele lumii"...

BIBLIOGRAFIA TRADUCERILOR EMINESCIENE

Sylva, editată și completată de Mihai Eminescu, cu alte două ediții în 1880-1882 și 1888. Tot în limba germană, limba pe care poetul o învățase până la urmă mai bine decât orice altă limbă...

mil, care îl așază între creatorii romantici dar îl și singularizează printre aceștia" (după textul englez). Volumul recent apărut în Anglia are un merit incontestabil, cel al bune credințe: credem că, în ansamblu, ne-am realizat țelul pe care ni l-am propus, acela de a prezenta cititorului un text fidel, redat într-o echivalență muzicală bogată care să asigure nu numai desfășurarea ci și a înțelesului în care să se răsfingă frumusețea operii lui Eminescu...

GRIGORE VIERU

R.S.S. MOLDOVENEASCĂ

Legămint

Situ : cîndva la miez de noapte, Ori la răsaritul de soare, Sînge-mi-s-or ochii mie, Tot deasupra Coarței Sale.

fără de neam și soartă, și surtele lor strimbe înaltă către bolți lung mugetul pustiei gonind spre-o mare moartă.

Vin din neant, din silvă, din tenebre cu platoșă de zgură și sufletul amar să soarbă neuitarea și sufletul din verbe, la pod și la răscruce să ceară vamă iar

se lasă inserarea și vinturile reci adună-n val nisipul - tot dune, dune, dune

acoperă trude, vechi urme pe poteci și de se poate plînge nu se mai poate spune...

La mesele tăcerii făclă nu s-a stins, Alături de plîm, carnea Măriei Sale adună și copiii, și cei cu părul nins cînd „Seara pe deal buciului sună cu jale”

Stau toți în așteptare plîndu-și vîtlețura cu lacrimi și sudoare, cu cîntec și dor și uneori adău zvonirea inimii lui bîdînd în pieptul lor.

Iar cînd uitarea (fîne să învingă colindele cu „Mări, leu-ler” doar înima această sîngerindă ne mai deschide-o poartă către cer.

Se lasă inserarea și ne apar la porți heralzii fără nume, fără de neam și soartă

și surtele lor strimbe înaltă către bolți lung mugetul pustiei gonind spre-o mare moartă...

Cît înima lui bate în piepturile noastre își caută tîzbind și locul - în zadar heralzii fără nume

fără de neam și soartă cu platoșă de zgură și sufletul amar.

VALERIU MATEI

Heralzii

Se lasă inserarea și ne apar la porți heralzii fără nume,

VINOD SETH

INDIA

Remarcabil poet și traducător de poezie. Vinod Seth s-a născut în 1948 în New Delhi.

Din bătrîneți-i vremuri în zheboascele poezii prezente Prin nolle noastre înzilirii în porți viltore - Ce l-a venit lui Eminescu să vină...?

A venit pentru că a vrut să fie vîltorul. Umanitatea să fie El, enocile sosindu-l - El înțînii în cale pe Tagore, Pe Subramanian Bharthi

Întîlni marți poezi ai lumii astăzi învinși.

Astfel Eminescu a venit în fiecare secolă nouă Ca un scolar sfîșos pe vremea asta de ploaie Cînd învățăm lecția vremurilor trecute.

Eminescu a venit să stea cu noi în piciora Cu ploaia sîrîndu-l din cerescu-l vesmint. Eminescu o undă de apă.

Un abag în zbor A stai înaltă noi cursînd sute oceane -

Intr-o reverie Eminescu a venit să se amestece printre noi Suntem o clipă cu El și curzem masificată umanitate...

Eminescu a venit gînză mărzea în fiecare rozariu, o perță în flece școlă a mamei perță pîmint. El mărgăritar în colierul lumii -

De aceea-l salutăm pe Eminescu. Eminescu a venit printre noi să se nască etern să se nască etern

Eminescu a venit printre noi să-l înțînască pe Eminescu.

Prezentare și traducere de Ion Iuga

SĂRBĂTORIREA LUI EMINESCU PESTE HOTARE

La Casa de cultură a Intreprinderii de rîmolenți nr. 1 din Moscova - membru colectiv al Asociației de Prietenie Sovieto-Române (A.P.S.R.) - a avut loc miercuri o manifestare cultural-artistică.

Cu acest prilej a fost deschisă expoziția de fotografii „Mihai Eminescu: 1850-1889”.

Au fost evocate viața și opera marelui poet, relevîndu-se că, prin legătura organică cu folclorul românesc, cu viața, tradițiile și istoria poporului nostru, prin bogăția tematică și filosofică sa profund umanistă, creația eminesciană a fost și rămîne o culme a literaturii noastre, un tezaur de inestimabilă valoare pentru cultura și spiritualitatea românească, protejînd în lume, prin valențele sale multiple, geniul poporului român.

S-au evidențiat marea actualitate a creației eminesciene, interesul larg existent în U.R.S.S., ca și în numeroase alte țări ale lumii, situate pe toate continentele, față de opera marelui poet român.

În continuare a fost prezentat filmul documentar „Mihai Eminescu”.

A urmat un program artistic, care a inclus recitarea unor poeme eminesciene de către studenții de la Secția de limbă și literatură română a Universității de stat „M. Lomonosov” din Moscova și interpretarea unor piese muzicale reprezentative din creația cultural-românească.

Au participat membri ai conducerii Uniunii Asociațiilor Sovietice de Prietenie cu Străinătatea, ai conducerii centrale a A.P.S.R., reprezentanți ai M.A.E. și ai Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., ai conducerii întreprinderii și oamenii ai muncii din această mare uzină, cadre didactice universitare, studenți, ziaristi. A luat parte, de asemenea, o delegație a Uniunii Scriitorilor din țara noastră, aflată în Uniunea Sovietică cu ocazia Centenarului Eminescu.

Manifestarea dedicată poetului național român s-a bucurat de un deosebit succes.

În sala de spectacole „Pacifico” din Lima a fost organizată o festivitate omagială.

Date despre creația eminesciană au fost prezentate de profesorul Luis Hernan Ramirez de la Universitatea „San Marcos” din Lima. Au fost recitate poezii din Eminescu, inclusiv poezia „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”, în limba română.

Totodată a fost proiectat un film documentar românesc privind rezultatele obținute în ultimele decenii de România în toate domeniile de activitate.

Au participat cadre didactice și elevi de la

colegul „Hans Christian Andersen” și de la colegiul „Lurin”, reprezentanți ai unor instituții persane, un numeros public.

Manifestarea s-a bucurat de aprecieri elogioase din partea celor prezenți, numeroși participanți evocînd realizările de prestigiu obținute de poporul român.

În aula Universității din Ulan Bator a avut loc o manifestare culturală.

Pe un fond muzical, au fost recitate poezii din lirica eminesciană în limbile română și mongolă.

Cu acest prilej au fost organizate o expoziție de fotografii dedicată evenimentului și o expoziție de carte din literatura română.

Au participat B. Dorj, rectorul Universității, I. Balgamban, decanul Facultății de filologie, cadre didactice, studenți mongoli și străini.

Concertul „El Mozambic” avînd cel mai mare tiraj din Algeria, a consacrat o pagină vieții și operii marelui nostru poet național. Sînt prezentate note biografice, analize literare și aprecieri elogioase despre creația eminesciană, despre caracterul național și universal al acesteia, inserîndu-se, totodată, fragmente din opera nemuritoare a poetului.

Ziarul brazilian „O Povo” a dedicat marelui poet o pagină. În articolul „Eminescu - omagiu” însoțit de fotografia poetului, este înfățișată pe larg însemnătatea operii lui Mihai Eminescu în contextul culturii românești și al celei universale, prezentîndu-se, totodată, aprecieri ale criticului literar Tudor Vianu privind opera eminesciană. Pagina dedicată lui Eminescu include, de asemenea, trei dintre poemele marelui bard, traduse în limba portugheză.

În cadrul manifestărilor prilejuite de marcarea peste hotare a Centenarului Eminescu, la Editura „Forest Books” din Londra a apărut volumul „In celebration of Mihai Eminescu” sub îngrijirea Brendei Walker și a lui Horia Florian Popescu. Prefața lucrării este semnată de academician Zoe Dumitrescu-Bușulenga, care relevă unicătatea și universalitatea operii eminesciene, valențele perene ale liricii „Luceafărul”

poeziei românești. Fără-Franca din lacrimă) - Paris-Luxemburg. Importanța A. Bourgeois, 1908. În același an, editată de Elii Verneux în franceză, 1912. A Margaretei Miller Verghi, tipărită la Geneva, volum care se deschide cu o notă biografică semnată de Alexandru Vlașcu.

În privința periodicității poeziilor traduse, în sfera „Luceafărului”, care s-a bucurat - în ciuda dificultăților de text - mereu de atenția studenților. Somnorose pasărea are 158 de prezente. „Si dacă...” - 138. „O mamă” - 131. „La steaua” și „Mai am un singur dor” - câte 130 de apariții, pînă la o singură apariție ca în cazul poeziei „Femeia?”. Măr de ceartă?

Înstrînd paleta interpretărilor în diverse limbi: albaneză, arabă, chineză, japoneză, engleză, între care: Sara pe deal, Fiecare alături, Lacul, Căina, Fie din poveste, O, rîmă!, Rugămintea unui dac, O, mamă, Distre sute de cărare, Scrierile, Gîlăș, Odă în metru antic, Luceafărul, La steaua.

Volumul, beneficiind de o aleasă tînuță grafică, este ilustrat cu desenele picturii Sabîn Bălășu, inspirate din lirica eminesciană.

La Moscova a fost organizată o seară cultural-literară dedicată Centenarului Mihai Eminescu.

La alocuțiunile roșite au fost prezentate pe larg viața și activitatea marelui clasic, relația organică a creației sale cu folclorul, caracterul de excepție, definițiivul al gândirii și operii eminesciene pentru spiritualitatea românească.

S-a evidențiat în mod deosebit că Eminescu este considerat pe bună dreptate de criticii români și străini drept una din culmile cele mai înalte ale măiestriei poetice românești și universale.

În cadrul programului au fost recitate în limbile română și rusă unele dintre cele mai reprezentative versuri ale bardului de la Ipotești. Au fost prezentate o expoziție de fotografii și de carte dedicată marelui poet, precum și filmul documentar „Mihai Eminescu”.

Au participat reprezentanți ai Secției Relații Externe a C.C. al P.C.U.S., ai conducerii Uniunii Asociațiilor Sovietice de Prietenie și Relații Culturale cu Străinătatea, ai Conducerii Centrale a Asociației de Prietenie Sovieto-Române, cadre de conducere din M.A.E. și alte ministere și instituții centrale sovietice, de la Academia de Științe Centrale-Politice de pe lingă C.C. al P.C.U.S., cadre didactice universitare și studenți, ziaristi. A fost prezent ambasadorul țării la Moscova, Ion Bucur.

Uniunea Scriitorilor și Artiștilor din Albania a organizat la Tirana o manifestare culturală consacrată Centenarului Eminescu.

Scritorul Nas; Lara, secretar al Uniunii, alți scriitori, poezi cercetători și traducători din țara noastră au prezentat creația multilaterală a lui Eminescu, traducînd în limba albaneză din opera marelui poet, punînd în lumină influența lui asupra unor poezi de seamă albaneze. A fost relevat faptul că în acest an întregă lume lîmurează și înțînesc cu un respect deosebit pe marelui Eminescu a cărui operă sintetizează spiritualitatea poporului român. Actorii ai Teatrului de dramă au recitat poemele eminesciene, iar artiștii ai Teatrului de operă din Tirana au interpretat piese vocale pe versuri de Eminescu. Au fost prezentate filmul documentar „Eminescu”, precum și o expoziție de fotografii.

Au luat parte prof. Alfred Uci, președintele Comitetului pentru Cultură și Artă, poetul și scriitorul Dritaro Agelli, președintele Uniunii Scriitorilor și Artiștilor din Albania, Ymer Minxhozi, vicepreședintele al Comitetului albanez pentru relații culturale și prietenesti cu străinătatea, scriitori, poezi, traducători, reprezentanți ai instituțiilor culturale și artistice, ai editurilor, studenți.

În cadrul unei manifestări desfășurate la Biblioteca Română din Paris a fost prezentată conferința „Testamentul lui Eminescu”, evidențîndu-se bogăția de idei a operii eminesciene, patriotice și locul ei în literatura română și cea universală. În continuare au fost recitate versuri ale poetului nostru național și a fost proiectat filmul documentar „Eminescu”. De asemenea, a fost vernisată o amplă expoziție de carte.

Manifestarea s-a bucurat de un deosebit succes în rîndul participanților între care s-au numărat poezi și artiști plastici francezi.

Cu prilejul Centenarului, revista algeriană „Revolution Africaine” a publicat un articol omagial, intitulat „Eminescu - poetul Carpaților”. Sînt prezentate date privind viața și opera marelui poet, punîndu-se în lumină valențele multiple ale creației eminesciene, legătura organică dintre aceasta și folclorul românesc.

La Düsseldorf a fost organizată o manifestare omagială. Au fost prezentate date despre viața și opera poetului și au fost recitate versuri eminesciene în traducere în limba germană.

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Redactori șefi: Nicolae Don Frunțelatu Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA : București, Piața Ștefaniei nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 96 Tiparul executat la : COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTIINȚII